

Закінчення таблиці

1	2	3	4
Cantharellales	Cantharellaceae	2	9
	Clavulinaceae	1	2
	Hydnaceae	1	3
Corticiales	Corticaceae	1	1
Geastrales	Geastraceae	1	2
Gloeophyllales	Gloeophyllaceae	1	2
Gomphales	Clavariadelphaceae	1	1
	Gomphaceae	1	5
Hymenochaetales	Hymenochaetaceae	5	11
	Rickenellaceae	1	1
Phallales	Phallaceae	2	2
Polyporales	Fomitopsidaceae	5	7
	Ganodermataceae	1	2
	Meripilaceae	2	2
	Polyporaceae	9	15
	Sparassidaceae	1	1
Russulales	Albatrellaceae	1	3
	Auriscalpiaceae	2	2
	Bondarzewiaceae	1	1
	Hericiaceae	1	2
	Russulaceae	2	63
	Stereaceae	1	5
Thelephorales	Bankeraceae	1	1
	Thelephoraceae	1	1
Dacrymycetales	Dacrymycetaceae	1	2
Tremellales	Tremellataceae	1	1

Гавриленко Л. М.

Херсонський державний університет

Gavrilenko-lyuba@yandex.ru

ВИВЧЕННЯ ВИДОВОГО РІЗНОМАНІТТЯ ЛИШАЙНИКІВ НА ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЯХ ЯРУЖНО-БАЛКОВОЇ СИСТЕМИ НИЖНЬОГО ДНІПРА

Науково-технічний прогрес спричинює негативні зміни в навколишньому середовищі (надмірне використання природних ресурсів, заміна природних ландшафтів антропогенними, забруднення повітря і водного басей-

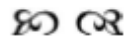
ну тощо). На заповідних територіях яружно-балкової системи Нижнього Дніпра ліхенологічні дослідження є досить актуальними, оскільки ці ділянки не зазнали істотних антропогенних трансформацій і збереглися у природному стані. Відомо, що до Червоної книги України [1] заносяться насамперед реліктові й ендемічні види, оскільки вони мають особливу наукову цінність, а також види, поширення яких швидко зменшується внаслідок господарської діяльності людини. Розорювання степових ділянок продовжується і сьогодні, тому вивчення біорізноманітності, а також проведення заходів щодо її збереження, є надзвичайно актуальним. З огляду на це останнім часом активізується робота, пов'язана з популяційними дослідженнями рідкісних видів лишайників, занесених до ЧКУ. Епігейні лишайники у степовій зоні є найбільш вразливими, оскільки безпосередньо залежать від цілісності степових ценозів. Перші відомості про лишайники України, які потребують охорони, з'явилися лише у другому виданні ЧКУ. До нього увійшло 27 видів, що були розподілені за трьома категоріями: зникаючі (2 види), вразливі (11) та рідкісні (14). У третьому виданні ЧКУ включено 52 види лишайників [1], зокрема 5 зникаючих, 26 уразливих і 21 рідкісних. Таким чином, цей список видів у порівнянні з попереднім, значно збільшився. Отже, питання охорони та збереження біорізноманітності раритетних видів, зокрема лишайників, є особливо актуальним.

За результатами наших ліхенологічних досліджень, що проводилися під час експедиційних виїздів протягом 2008–2010 рр., існуюча та проєктована мережа природно-заповідного фонду яружно-балкових ландшафтів Нижнього Дніпра включає 16 об'єктів загальнодержавного та місцевого значення. На новостворених і проєктованих природно-заповідних об'єктах яружно-балкових ландшафтів Нижнього Дніпра, виявлено 6 видів лишайників, що занесені до третього видання Червоної книги України [1], а саме *Cetraria steppae* (Savicz) Karnef., *Lasallia pustulata* (L.) Mèrat., *Leptogium shraderi* (Bernh.) Nyl., *Squamarina lentigera* (Weber) Poelt., *Placidium squamulosum* (Ach.) Breuss, *Xanthoparmelia camtschadalis* (Ach.) Hale, а також низка рідкісних видів лишайників – *Acrocordia subglobosa* (Vězda) Vězda & Poelt, *Aspicilia intermutans* (Nyl.) Arnold., *Bagliettoa parmigerella* (Zahlbr.) Vězda & Poelt., *Caloplaca albolutescens* (Nyl.) H. Olivier, *C. borystenica* Khodos. & S. Kondr., *C. tomirai* Savicz, *C. sororicida* M. Steiner & Poelt (паразитиє на ареолах лишайника *C. transcaspica* (Nyl.) Zahlbr., що зростає на вапнякових скелях), *Collema coccophorum* Tuck, *C. fuscovirens* (With.) J. R. Laundon, *C. räsänenii* Bredk., *Haematomma ochroleucum* (Neck.) J. R. Laundon, *Lecanora laatokkensis* (Räsänen) Poelt, *Lecania erysibe* (Ach.) Mudd, *Leptogium plicatile* (Ach.) Leight, *Megaspora verrucosa* (Ach.) Hafellner & V. Wirth, *Placidopsis cinerascens* (Nyl.) Breuss, *Polysporina lapponica* (Ach. ex Schaer.) Degel,

Pyrenocollema chlorococcum Aptroot & Van den Boom, *Pseudevernia furfuracea* (L.) Zopf, *Rinodina mucronatula* H. Magn., *Rusavskia elegans* (Link) S. Kondr., *Steiria geophana* (Nyl.) Stein, *Thelidium zwackhii* (Hepp) A. Massal., *Verrucaria bryoctona* (Th. Fr.) Orange та ліхенофільних грибів – *Collempsidium subarenisedum* (G. Salisb.) Coppins & Aptroot, *Opegrapha centrifuga* A. Massal., *Lichenostigma rugosa* G. Thor, *Sarcopyrenia cylindrospora* (P. Crouan & H. Crouan) M. B. Aguirre, *Zwackhiomyces lecanorae* (Stein) Nik. Hoffm. & Hafellner.

ЛІТЕРАТУРА

1. Червона книга України. Рослинний світ / Ред. Я. П. Дідух. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 912 с.

Волошина Н. О., Кармизова Л. О.

Науково-дослідний інститут біології

Дніпропетровського національного університету ім. Олеся Гончара

botanik_N@ua.fm

РАРИТЕТНА ФЛОРА ВОДОЙМ м. ДНІПРОПЕТРОВСЬК

Рослинність у межах мегаполісів зазнає значної антропогенної трансформації (зникнення аборигенних, поява адвентивних видів). Не зважаючи на це, у флорі водойм міських територій відмічається значне фіторізноманіття рідкісних видів судинних рослин. На території Дніпропетровська розташовані водойми різних типів: ділянка верхньої частини Запорізького водосховища, водойми лівобережної та правобережної заплави, другої та третьої терас Дніпра, а також водойми антропогенного походження (затоплені кар'єри). Матеріали досліджень минулих років [1; 2] та власні дослідження дозволяють проаналізувати склад раритетної флори водойм міста.

У складі флори водойм Дніпропетровська зустрічається 19 видів рідкісних і зникаючих судинних рослин. Серед рідкісних видів рослин водойм м. Дніпропетровськ нараховується 2 види, які занесені до Червоної книги України [3], з категорією «неоцінений». До Червоного списку видів рослин і тварин Дніпропетровської області (затверджений рішенням обласної ради депутатів 27.12.2011 р., № 219-10/VI) включено 6 видів з категорією «вразливий», 11 видів з категорією «рідкісний» та 2 види, які потребують уточнення статусу.